

**2019 Raport privind
transparența**
Deloitte & Touche SRL

30 Aprilie 2020

Audit & Assurance

Cuprins

Cuprins	1
Mesaj din partea conducerii	2
Rețeaua Deloitte	3
Contribuția Deloitte Audit & Asigurare pe piețele de capital	6
Monitorizarea internă și externă a calității serviciilor de audit	9
Independență, etică și prezentări suplimentare de informații	14
Anexa	15

Mesaj din partea conducerii

În calitate sa de companie de audit care efectuează auditări a informațiilor financiare anuale ale altor entități, Compania Deloitte & Touche SRL (în continuare "Societatea"), publică acest raport privind transparența societății în conformitate cu prevederile art.29 din Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.7-17, art. 48) și pct. 13 subpct. 30 din Regulamentul de activitate al consiliului de supraveghere publică a auditului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 807/2018 (Monitorul oficial al Republicii Moldova, 218, nr. 321-332, art. 858), cu modificările și completările ulterioare privind activitatea de audit.

Calitate

Suntem conștienți de obligația noastră de a furniza servicii de audit care să răspundă provocărilor și complexităților mediului actual și care să respecte standardele profesionale și de reglementare. Suntem angajați să facem mai mult decât să răspundem pur și simplu provocărilor și să ne conformăm așteptărilor. Dorința noastră este de a stabili un standard de excelență în profesia noastră. Pentru a atinge acest obiectiv, angajamentul nostru față de calitatea serviciilor de audit este neechivocă. La Deloitte, recunoaștem rolul important pe care îl joacă auditul, contribuind

la încrederea și integritatea pieței. Impactul activității noastre se extinde cu mult peste auditul propriu-zis. Validarea situațiilor financiare oferă investitorilor încredere că iau decizii de afaceri sănătoase, arată clienților situația pe care o au în prezent, astfel încât să poată face față provocărilor de mâine.

Adaptabilitate

Suntem conștienți că mediul de afaceri actual evoluează în mod constant într-un ritm accelerat, iar ca răspuns, facem eforturi continue să transformăm modul în care prestăm serviciile de audit. Investițiile pe care le-am realizat și pe care continuăm să le realizăm în inovare și tehnologii emergente, procese și politici de audit și sistemul nostru de control al calității sporesc calitatea auditurilor noastre.

Inovație

Schimbările transformatoare sunt o prioritate pentru noi. Înseamnă o modalitate mai inteligentă de a face lucrurile și de a experimenta abordări noi, de top pentru a revoluționa auditul și impactul acestuia.

Integritate

A crea un impact vizibil este o alegere pe care o facem în fiecare zi. Ca lideri, ne atingem acest scop prin ceea ce facem și cum facem, conduși fiind de dorința noastră de a fi cei mai buni și de ceea ce știm că este corect. Aceste valori comune garantează că atât calitatea, cât și integritatea stau la baza acțiunilor, pentru a crea un impact pozitiv și durabil.

Prezentul raport vă oferă informații despre firma noastră, și este totodată dovada angajamentului nostru de a transforma serviciile de audit și de a oferi calitate.

DELOITTE & TOUCHE S.R.L.

Irina Litra

Administrator

Rețeaua Deloitte

Deloitte Moldova: descrierea generală a entității de audit

Deloitte & Touche SRL (în continuare „Deloitte Moldova” sau „Societatea”) este conectată la rețeaua Deloitte prin Deloitte Central Europe Holdings Limited (în continuare „Deloitte Central Europe”), firma membră a Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Central Europe, împreună cu Deloitte Franța, Deloitte Germania, Deloitte Luxemburg și Deloitte Austria este asociată în Deloitte DCE GmbH („DCE”), care este de asemenea firma membră a Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Scopul DCE îl reprezintă favorizarea colaborării între asociații săi, membri ai rețelei globale Deloitte. DCE nu oferă servicii profesionale, și nici nu se angajează în activități comerciale. Deloitte & Touche SRL este denumită în prezentul raport „Deloitte Moldova”, iar Deloitte Central Europe Holdings Limited este denumită în prezentul raport „Deloitte Central Europe”. Deloitte Central Europe este o organizație regională de entități organizate sub umbrela Deloitte Central Europe Holdings Limited.

Deloitte Moldova funcționează ca Societate cu Răspundere Limitată, înființată în conformitate cu legile din R. Moldova, cu sediul social în Bd. Ștefan cel Mare 65, of 300, Chișinău Moldova, MD-2001, cod unic de înregistrare 1003600137285.

Asociații Deloitte Moldova:

- Deloitte Consultanță S.R.L. J40/8360/1992, înregistrată în România, RO2626460, asociat posesor a 49% din capitalul social al societății, și
- Deloitte Audit S.R.L. J40/6775/1995, înregistrată în România, RO7756924, asociat posesor a 51 % din capitalul social al societății.

Rețeaua Deloitte

Rețeaua Deloitte este o rețea globală de firme membre și entități legate care activează în peste 150 de țări și teritorii. Aceste firme membre separate și independente activează sub o umbrelă comună.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL sau Deloitte Global)

Deloitte Touche Tohmatsu Limited este o companie cu răspundere limitată din Marea Britanie. DTTL are rol de coordonare pentru firmele membre și entitățile afiliate, impunând aderarea la politici și protocoale în scopul promovării calității, conduitei profesionale și serviciilor la cel mai înalt nivel în rețeaua Deloitte. DTTL nu furnizează servicii profesionale clienților, și nici nu gestionează, controlează sau deține niciun interes în nicio firmă membră sau entitate afiliată oricărei firme membre.

Pentru mai multe detalii privind rețeaua Deloitte, consultați:

www.deloitte.md

Descrierea generala a entitatii de audit (continuare)

Indicatori	Referințe
Structura organului executiv (administratori)	Ahmed Hassan Johnny Jozef H. Ploem Irina Litra
Apartenențe la asociați profesionale	ACAP Moldova
Numărul total de salariați	Total salariați – 13 din care: Audit – 11 Administrație – 2 Numărul total al auditorilor certificați – 4 Entitatea nu are stagiați în audit înregistrați.
Limbile utilizate în activitatea de audit	Fiind parte a unei rețele de audit internațională, limba oficială de comunicare internă în cadrul societății este limba engleză. Respectiv toate politicile interne de control al calității auditului, ghidurile metodologice, documentarea internă a proiectelor de audit sunt în limba engleză. Comunicarea cu clienții de audit este făcută în limba indicată în contractul de audit și poate fi una din limbile prezentate mai jos: Limba română Limba rusă Limba engleză
Lista entităților de interes public auditate de auditorul înregistrat în cursul ultimului an financiar	Societatea nu a avut angajamente de audit cu entități de interes public din Moldova.

În toate activitățile sale, conducerea superioară a Deloitte Moldova este responsabilă pentru scopul general de asigurare a calității serviciilor de audit, care implică respectarea standardelor profesionale și a cerințelor de reglementare în vigoare. Strategia Deloitte Moldova este dezvoltată în conformitate cu direcția strategică generală stabilită pentru rețeaua Deloitte.

Rolul și angajamentul nostru: să inspirăm încredere

La Deloitte Moldova, scopul nostru este să cream un impact care contează. Pentru practica de audit și asigurare, acest lucru înseamnă să ne concentrăm pe prestarea de servicii de audit independente și de înaltă calitate și să inspirăm încredere pe piețele de capital prin rapoartele noastre. Acest lucru presupune că trebuie să dezvoltăm în permanență capacități pentru a susține prestarea de servicii de audit de înaltă calitate și pentru a aduce contribuții importante în transformarea viitorului profesiei de auditor.

Contribuția Deloitte Audit & Asigurare pe piețele de capital

Transformarea serviciilor de Audit & Asigurare

Rolul serviciilor de audit și de asigurare este esențial, fiind o profesie a viitorului și o practică sustenabilă care evoluează odată cu schimbările din tehnologie și societate. Inițiativa de Transformare a serviciilor de Audit și Asigurare este motorul pentru acest obiectiv, inițiativă care este în prezent dezvoltată și implementată de Deloitte Moldova, sub responsabilitatea exclusivă a Deloitte Moldova.

Transformarea serviciilor de Audit și Asigurare reprezintă o schimbare importantă în cadrul rețelei în modul în care profesioniștii Deloitte lucrează, și include:

Calea Deloitte: standardizarea proceselor de audit cu ajutorul produselor tehnologice globale	Monitorizare în timp real a calității serviciilor de audit
Model îmbunătățit de promovare a talentelor, care include învățare, recompensare și recunoaștere, centre de excelență și centre de prestare servicii	Implementarea de instrumente și tehnologii pentru a răspunde mediului în continuă schimbare

Acceptarea și continuarea misiunilor de audit

Deloitte Moldova are implementate politici și proceduri de acceptare a potențialilor clienți și misiuni și evaluare a riscului aferent misiunii. Aceste politici și proceduri sunt dezvoltate astfel încât Deloitte Moldova să accepte numai misiuni:

- pe care le poate duce la îndeplinire și pentru care dispune de capacitățile necesare, inclusiv timp și resurse;
- în care poate respecta toate cerințele etice și standardele profesionale, inclusiv evaluările și considerentele privind independența și conflictul de interese;
- în care a luat în considerare integritatea echipei de conducere a potențialului client.

Inițiative de formare și dezvoltare

O serie de îmbunătățiri aduse modelului de promovare a talentelor în cadrul Deloitte sunt esențiale pentru inițiativa de Transformare a serviciilor de Audit și Asigurare.

Abordarea Deloitte, care a transformat serviciile de audit, permite profesioniștilor noștri să folosească analize mai avansate, să aplice cele mai noi instrumente, tehnologii și o gândire mai critică, să petreacă mai mult timp aplicând judecata profesională și să obțină o înțelegere mai profundă a afacerii și a industriei clientului - toate contribuind la îmbunătățirea calității auditului și o mai mare experiență pentru oamenii noștri.

Deloitte a făcut investiții substanțiale în strategiile de dezvoltare a talentelor și de învățare și a schimbat programa tehnică de audit pentru a construi competența cerută pe niveluri:

- La bază, avem o singură programă de audit obligatorie pentru auditori, care se adresează fiecărui nivel de învățare, și care folosește o combinație dinamică de cursuri live ținute de instructori, cursuri digitale la cerere și activități la locul de muncă.
- Toți profesioniștii care deserveșc clienții trebuie să parcurgă cel puțin 20 de ore de pregătire profesională continuă în fiecare an și cel puțin 120 de ore o dată la trei ani, prin programe oficiale de formare structurate, cum ar fi cursuri interne și externe, seminare sau cursuri electronice de învățare care acoperă toate ariile de competență (ex., competențe comune, competențe tehnice specifice funcției și competențe în domeniul de specializare).
- Toți auditorii certificați trebuie să parcurgă cel puțin 40 ore academice de pregătire profesională continuă în fiecare an.

Deloitte oferă de asemenea oportunități de învățare specifică specialiștilor angajați în misiunile de audit ca bază de cunoaștere și înțelegere a procesului de audit. Programe complexe de managementul proiectelor, o competență cheie pentru îndeplinirea misiunilor de audit, au fost incluse în programele de dezvoltare anuală. Obiectivul programului de dezvoltare profesională al Deloitte Moldova este de a ajuta partenerii și alți profesioniști să-și păstreze și să-și îmbunătățească pregătirea profesională și să asigure o consecvență în efectuarea auditului. Pentru a completa dezvoltarea la locul de muncă, Deloitte Moldova pune la dispoziție programe oficiale de dezvoltare profesională continuă în

diverse domenii consecvente cu Programa de Audit a Deloitte Moldova.

În primii ani, majoritatea cursurilor de formare cuprind sesiuni obligatorii pe subiecte tehnice, care includ metodologii și procese de audit, dar ulterior, cursurile opționale au o pondere mai mare având în vedere că necesitățile individuale devin mai diverse. Un program individual de formare este necesar după aproximativ patru ani de experiență.

Printr-un sistem informatizat de monitorizare se poate verifica stadiul cursurilor interne și externe urmate de un anumit auditor. Formarea continuă este de asemenea un factor luat în calcul la evaluarea anuală a personalului de audit și a potențialului de dezvoltare.

Universitatea Deloitte

Deloitte își cultivă în mod activ cunoștințele colective și competențele profesioniștilor la nivel global, continuând să investească în Universitățile Deloitte (UD). Acestea sunt centre de învățare și dezvoltare de ultimă generație care pun accentul pe cultura Deloitte, și care au la bază principiile de conectivitate și leadership într-un mediu de învățare extrem de cuprinzător¹.

Deloitte.

University

Remunerarea partenerilor

Prestarea de servicii de audit de înaltă calitate este o cerință valabilă pentru toți profesioniștii, însoțită în întreaga rețea Deloitte. Calitatea serviciilor de audit este integrată în standardele de performanță la fiecare nivel, pe acest criteriu bazându-se evaluările generale ale profesioniștilor.

Partenerii Deloitte Moldova sunt evaluați anual, iar în funcție de rezultatele evaluării, remunerația acestora poate să crească sau să scadă. În evaluarea partenerilor sunt luați în considerare următorii factori: calitate, expertiză, integritate, profesionalism, spirit antreprenorial, independență și conformitate.

¹ Pentru mai multe informații privind Universitățile Deloitte, consultați [Global Impact Report](#).

Realizăm audituri de înaltă calitate

Experiența unui audit de înaltă calitate, realizat corespunzător, oferă comitetelor de audit, investitorilor și altor persoane interesate din companii (fără limitare):

- un raport de audit adecvat în contextul dat
- inovație în prestarea serviciilor de audit
- informații suplimentare privind compania, față de ce cunoșteau la începutul procesului

Monitorizarea internă și externă a calității serviciilor de audit

Monitorizarea și evaluarea calității serviciilor de audit

Accentul permanent pe calitatea serviciilor de audit este esențial pentru brand-ul Deloitte. Este vital ca un audit efectuat de Deloitte să fie realizat consecvent și la cele mai înalte standarde de calitate, indiferent în ce țară din lume ar avea loc.

Obiectivele programului de Monitorizare și Evaluare a Calității Serviciilor de Audit (MECA) sunt:

- transformarea modului în care este monitorizată și evaluată calitatea serviciilor de audit și în care sunt remediate deficiențele în activitatea de audit; și
- îmbunătățirea sistemului intern de control de calitate pe care îl aplică toate firmele membre ale rețelei Deloitte.

Programul MECA pune accent pe:

- monitorizarea continuă, consecventă și solidă a misiunilor finalizate și a misiunilor în desfășurare
- înțelegerea fundamentală a deficiențelor și adoptarea cu promptitudine de măsuri unitare de remediere, de către toate firmele membre
- o mai mare transparență și consecvență în raportarea măsurilor cheie de asigurare a unui audit de calitate

Deloitte Moldova are în vigoare politici și proceduri de promovare a unei culturi interne bazate pe recunoașterea calității drept prioritatea numărul unu. Deloitte Moldova pune accent pe excelența profesională ca fundament pentru furnizarea în permanență de servicii de audit de calitate.

Model multidisciplinar

Auditul este fundația mărcii Deloitte. În plus față de audit și asigurare, Deloitte Moldova oferă și servicii de asistență, consultanță financiară, consultanță de risc, precum și servicii de fiscalitate și juridice. Reunirea a cinci specializări diferite sub o singură umbrelă (model multidisciplinar) reprezintă unul dintre elementele cheie care fac diferența pentru un audit de înaltă calitate.

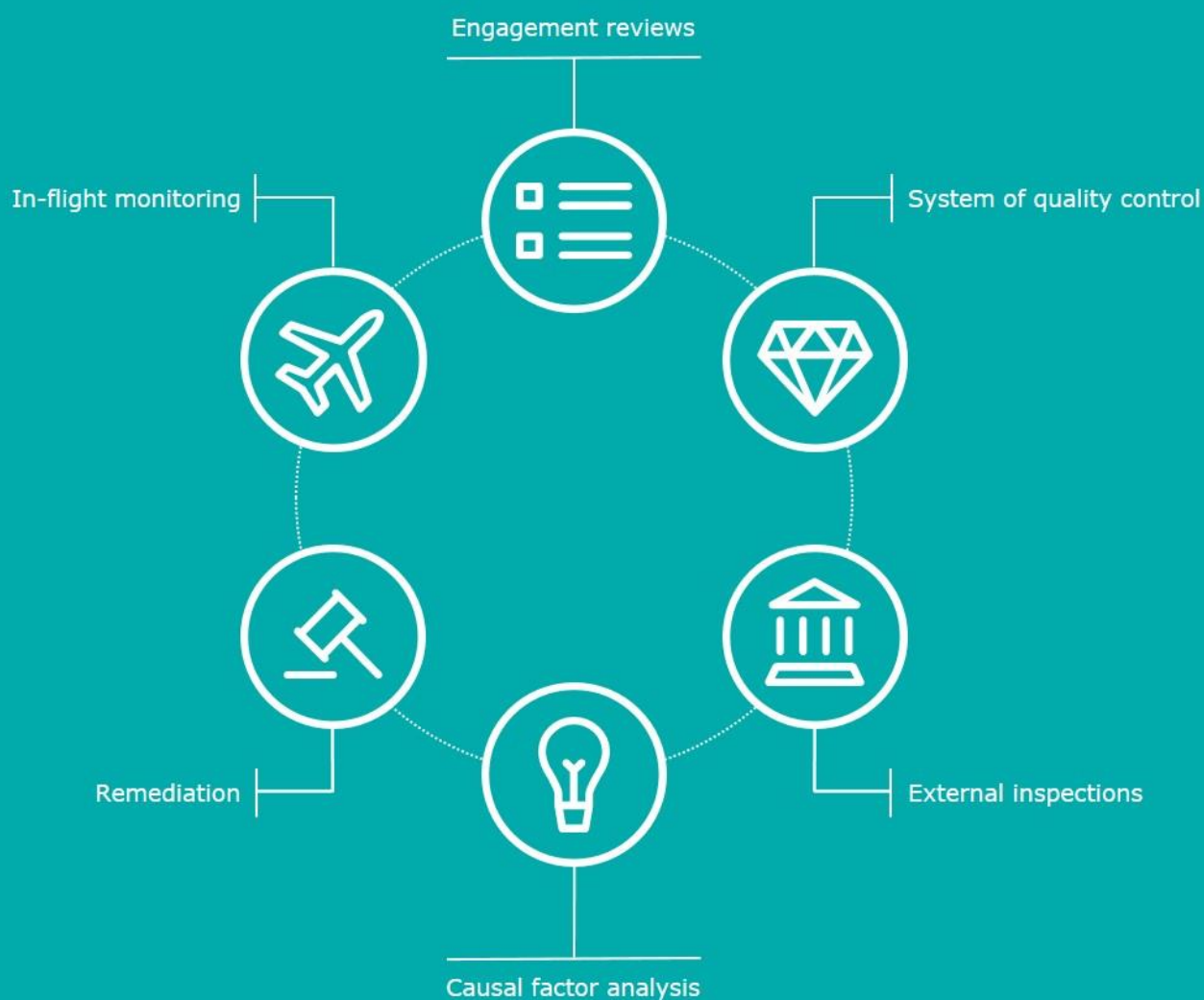
Câteva dintre beneficiile unui model multidisciplinar sunt următoarele:

- Se pot obține informații valoroase despre industrie prin mai multe direcții, ceea ce sporește înțelegerea auditorului cu privire la riscurile de afaceri relevante pentru audit.
- Practica de audit are acces imediat la resurse și expertiză specializată din alte linii de activitate. Astfel, se promovează calitatea în audit deoarece auditorii pot beneficia de expertiza profesioniștilor în consultanță care sunt specializați în aspecte care adesea nu sunt familiare auditorilor.
- O organizație complexă atrage și păstrează talentele.
- Rețeaua dispune de capitalul intelectual care să inoveze procesele de audit, tehnologiile, etc.

Evenimentele negative pot afecta marca Deloitte în întregime. Astfel, fiecare linie de activitate a Deloitte care nu este de audit are un interes comun și manifestat de a sprijini inițiativele care promovează calitatea în audit.

Monitorizarea și evaluarea calității serviciilor de audit

Monitorizarea misiunilor de audit în desfășurare

Monitorizarea continuă de către Deloitte Moldova a calității serviciilor de audit generează răspunsuri mai rapide la problemele de audit care apar la misiunile în desfășurare, contribuind la identificarea și adoptarea de soluții imediate și în timp real a măsurilor de remediere prin:

- implementarea și monitorizarea unei serii de instrumente fundamentale de diagnosticare, care permit partenerilor și echipelor responsabile de misiune, precum și coordonatorilor departamentelor de calitate a serviciilor de audit ai Deloitte Moldova să monitorizeze în permanență calitatea serviciilor de audit și să ia măsuri imediate.
- un program de verificări specifice care să ajute coordonatorii departamentelor de calitate a serviciilor de audit ai Deloitte Moldova să evalueze evoluția și să identifice eventuale probleme la misiunile de audit în desfășurare.
- o abordare integrată cu privire la monitorizarea și evaluarea punerii în practică a îmbunătățirilor aduse metodologiei de audit.

Evaluarea controlului calității misiunii

Rapoartele de audit statutar asupra situațiilor financiare anuale individuale sau consolidate ale entităților de interes public, printre altele, fac obiectul unei evaluări a controlului calității misiunii de către un partener care deține o suficientă și corespunzătoare experiență precum și calificări profesionale, înainte de emiterea raportului.

Verificarea misiunii de audit

Verificarea misiunii de audit include următoarele componente cheie (verificarea internă a practicii):

- Selectarea misiunilor în funcție de risc și luarea în considerare a tuturor industriilor majore deservite de Deloitte Moldova.
- Grup obligatoriu de discuții, pentru consecvența constatărilor și evaluarea misiunii.
- Parteneri și consultanți externi care supraveghează procesul de verificare a practicii, pentru un grad ridicat de consecvență.
- Identificarea resurselor potrivite (din Deloitte Moldova, precum și din alte firme Deloitte din lume), care au experiență și pregătire în industrie, inclusiv formarea de echipe centrale de verificare.

Sistemul de control de calitate (SCC)

SCC include numeroase elemente, precum documentarea elementelor cheie ale proceselor și controalelor SCC și efectuarea de proceduri de testare a funcționării eficiente a SCC, inclusiv implementarea unui program complet de verificare SCC.

Împreună cu alte sisteme de evaluare, Indicatorii de Calitate a Serviciilor de Audit (ICA) ajută Deloitte Moldova să dezvolte și să monitorizeze planuri de acțiune privind calitatea serviciilor de audit și să raporteze asupra evoluției acestora. ICA sunt integrați în activitățile curente ale MECA.

În plus, planificarea și desfășurarea corectă a activităților de audit, inclusiv verificarea promptă a serviciilor prestate și remedierea problemelor identificate sunt strâns legate de calitatea înaltă a activității de audit. Etapele verificării calității serviciilor de audit (MECA) au rolul de a aduce uniformitate în rândul echipelor alocate misiunilor de audit în ceea ce privește managementul proiectelor, planificarea activității și accentul necesar pe alocarea personalului pe misiune, inclusiv suficiența și expertiza resurselor alocate.

Analiza factorilor cauzali și remediere

Accentul pe perfecționarea continuă este esențial pentru îmbunătățirea calității auditului. Înțelegerea cauzelor deficiențelor de audit este esențială pentru luarea de măsuri eficiente pentru remedierea constatărilor. În plus, se iau măsuri când sunt identificate deficiențe în realizarea unei misiuni de audit. Deloitte Moldova elaborează un Plan privind Calitatea Serviciilor de Audit, care prevede implementarea și monitorizarea eficientă a priorităților cheie în asigurarea calității serviciilor de audit.

Inspecții externe

În plus față de propria monitorizare a calității serviciilor de audit efectuată de Deloitte Moldova, suntem supuși verificării externe a Consiliului de supraveghere a activității de audit. Mentionăm ca în anul 2019, Societatea nu a făcut obiectul niciunei astfel de verificări.

Declarația cu privire la eficacitatea funcționării sistemului de control intern de calitate

Confirmăm că suntem mulțumiți că sistemele și controalele noastre interne de calitate sunt solide, funcționează eficient și ne permit să identificăm cu promptitudine domeniile care ar putea fi îmbunătățite. Căutăm în permanență să rafinăm toate aspectele activității noastre și ne folosim de constatările verificării practicii, de alte verificări interne și de verificările externe ale autorităților de reglementare pentru a ne îmbunătăți sistemul de control de calitate. Entitatea a desemnat un auditor, responsabil de controlul intern al calității auditului, prin ordinul nr. 02 din data de 02 ianuarie 2019 și ordinul nr. 14A din data de 09 septembrie 2019.

Capacitățile organizaționale pe care le dezvoltăm

Cultura Deloitte și structura programelor noastre de formare ne plasează angajații în prima linie. Profesioniștii Deloitte au înalte competențe tehnice și împărtășesc standarde înalte de etică și integritate, scepticism profesional și obiectivitate, pe care le dezvoltă în permanență.

Deloitte este angajată să-și dezvolte oamenii pentru a evolua în carieră, facilitându-le un mediu de învățare continuă. Promovăm educația în audit, competențe și opțiuni flexibile în carieră, care sunt tentante pentru viitorii auditori.

În plus, disciplina operațională, gestionarea eficientă a activității noastre și dezvoltarea unei abordări unice în realizarea auditurilor, cunoscută drept Calea Deloitte, pun bazele angajamentului nostru de a aduce unitate în auditurile noastre.

Conducem o activitate de audit și de asigurare robustă, care își recompensează oamenii corect și investește continuu în afacerea noastră.

Independență, etică și prezentări suplimentare de informații

Independența Deloitte Moldova

Politici și proceduri de independență potrivit Codului etic al profesioniștilor contabili, emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Audit și Asigurare Verificarea completă a calității în materie de independență pe cicluri de trei ani; verificare anuală specifică pentru anii care nu sunt cuprinși în ciclu; și verificări detaliate de monitorizare, dacă este cazul.

Monitorizarea permanentă a firmelor – permite îmbunătățirea continuă a politicilor, a controalelor de calitate, a instrumentelor și a activităților de sprijin în practică.

Utilizare **de sisteme și baze de date informatice** pentru a oferi specialiștilor informații care să contribuie la respectarea cerințelor de independență profesională și personală, inclusiv interese financiare și aria de cuprindere a serviciilor aprobate.

Aduce în atenție **importanța independenței** prin comunicări și informări periodice, și prin elaborarea de linii directoare, prin formare și instrucțiuni.

Independența Deloitte Moldova

Deloitte Moldova are implementate politici și proceduri menite să asigure conformitatea cu standardele profesionale aplicabile în materie de independență. Aceste politici și proceduri au la bază Codul Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili, și sunt completate, dacă este cazul, astfel încât să reflecte cerințe naționale sau regionale suplimentare care pot fi mai restrictive decât codul. Conducerea Deloitte Moldova subliniază importanța respectării standardelor de independență și controlul calității, stabilind tendințele de la vârf și integrând această importanță în valorile profesionale și cultura Deloitte Moldova. S-au adoptat strategiile și procedurile pentru comunicarea importanței independenței de către parteneri, alți profesioniști și angajații din departamentele de suport, subliniind responsabilitatea fiecărei persoane pentru înțelegerea și respectarea cerințelor de independență.

Printre elementele cheie ale sistemului de control de calitate pe care Deloitte Moldova le-a implementat în conformitate cu politicile sale se numără:

- acceptarea și monitorizarea misiunii
- monitorizarea cerințelor de rotație
- evaluarea și monitorizarea relațiilor de afaceri
- utilizarea instrumentelor specifice proceselor de afaceri legate de independență, printre care sistemul Deloitte Entity Search and Compliance (DESC), Global Independence Monitoring System (GIMS), confirmări anuale privind independența și proceduri de consultare, pentru a monitoriza respectarea cerințelor de independență
- proceduri de identificare și analizare a nerespectării cerințelor de independență și aplicarea măsurilor și acțiunilor disciplinare aferente
- învățare și comunicări în materie de independență
- atribuirea responsabilității pentru sistemele și controalele de independență
- o analiză internă a respectării cerințelor de conformitate a fost efectuată în cursul anului, iar raportul a fost emis în data de 29 noiembrie 2019

Rotația partenerilor cheie de audit și a profesioniștilor

Deloitte Moldova menține politici și proceduri care impun rotația partenerilor cheie de audit și a angajaților. Acestea sunt diferite pentru entitățile de interes public, astfel cum sunt definite în Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126, art.530). Persoanele responsabile cu prestarea unei activități de audit statutar nu trebuie să presteze servicii pentru o entitate pentru mai mult de șapte ani consecutivi în poziția de partener cheie de audit. Aceștia nu vor mai participa în activitatea de audit statutar al acestei entități auditate înainte de trecerea a doi ani de la încetarea acestor servicii.

Deși principala responsabilitate a partenerilor cheie de audit este de a asigura respectarea cerințelor cu privire la rotație, Deloitte Moldova a implementat un proces de monitorizare care include, printre altele, analiza portofoliului de clienți și a persoanelor alocate pe diverse poziții în misiunile de audit statutar, având în vedere competențele, capabilitățile, volumul de muncă și disponibilitatea corespunzătoare a auditorilor statutari astfel încât aceștia să-și îndeplinească în mod adecvat responsabilitățile în calitate de parteneri cheie de audit.

Etica Deloitte Moldova

Deloitte Moldova are politici și proceduri menite să asigure în mod rezonabil că profesioniștii săi respect cerințele etice aplicabile.

Deloitte Moldova respectă cerințele și liniile directoare prevăzute de Codul Etic al Profesioniștilor Contabili („Codul”) emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili, un organism de standardizare în cadrul Federației Internaționale a Contabililor (IFAC). Atunci când [cerințele profesionale la nivel național] sunt mai restrictive decât politicile și procedurile Codului, Deloitte Moldova va aplica [cerințele naționale] relevante.

Deloitte Moldova a desemnat un Ofițer pe probleme de Etică. Acesta este un partener cu experiență, care are contact direct cu Directorul General și organul de conducere al firmei membre. În plus, Deloitte Moldova a dezvoltat și a implementat propriul cod de conduită, care descrie conduita profesională esențială care exprimă cutumele, reglementările și cerințele legale locale.

Deloitte Moldova oferă canale de comunicare prin care partenerii și alți profesioniști și angajați suport se pot consulta și raporta aspecte și situații ce țin de etică. Deloitte Moldova își consolidează angajamentul față de etică și integritate prin instrumente de comunicare, programe de învățare, procese de conformitate și sisteme de evaluare. Mai mult decât atât, la Deloitte Moldova toți partenerii și alți profesioniști și angajați suport trebuie să confirme anual că au citit și au înțeles codul de conduită și înțeleg că este responsabilitatea lor să îl respecte.

Transformarea viitorului profesiei de auditor

Echipele de conducere, comitetele de audit, investitorii, autoritățile de reglementare și organismele de standardizare, toți joacă un rol esențial în transformarea mediului de audit. Facem eforturi pentru a menține contactul cu aceste părți, atât formal, cât și informal, pentru a împărtăși, a oferi și a dezbate idei care să asigure importanța serviciilor de audit și de asigurare pe piețele de capital.

Anexa

Nr. 1/2020

Data prezentării :30 April 2020

Formatul

Raportul privind respectarea procedurilor de control al calității auditului

a Deloitte & Touche SRL

(denumirea entității de audit)

pentru perioada de gestiune 2019

I. Informații generale

Nr. d/o	Informații	Date prezentate
1.	Adresa juridică	Bd. Ștefan cel Mare,65,of.300 Chișinău, MD-2001, Moldova
2.	Adresa sediului	Bd. Ștefan cel Mare,65,of.300 Chișinău, MD-2001, Moldova
3.	Numărul de telefon	+373(22)27 03 10,+373(22)27 03 11
4.	Pagina web oficială a entității de audit și adresa de poștă electronică	www.deloitte.com moldova@deloittece.com
5.	Numele și prenumele administratorului	Ahmed Hassan Johnny Jozef Hubert Ploem Irina Litra
6.	Numele și prenumele, numărul de telefon și adresa de poștă electronică a persoanei responsabile de întocmirea și prezentarea Raportului	Irina Litra +373(22)27 03 10 ilitra@deloittece.com
7.	Numărul de identificare de stat și codul fiscal, data înregistrării de stat	Înregistrat pe data de 29.01.1998 cu IDNO-1003600137285
8.	Numărul individual al entității de audit	1903039
9.	Numele și prenumele acționarilor (asociaților), precum și cota pe care aceștia o	1) S.C. Deloitte Consultanță S.R.L. IDNO J40/8360/1992, înregistrată în România, cota constituie 49% 2) S.C. Deloitte Audit S.R.L. IDNO J40/6775/1995, înregistrată în România, cota constituie 51%

	dețin în capitalul social	
10.	Numărul total de angajați la sfârșitul perioadei de gestiune, inclusiv:	13
	1) Auditori	4
	2) Stagiari	-
	3) alți angajați	9
11.	Apartenență entității de audit la o asociație profesională	ACAP Moldova

Informații privind auditorii angajați la entitatea de audit

Nr d/o	Numele și prenumele auditorului	Data angajării	Data încetării raporturilor de muncă	Certificatul de calificare al auditorului	Certificatul internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului	Instruirea profesională continuă a auditorului	Apartenență auditorului la o asociație profesională
12.1	12.2	12.3	12.4	12.5	12.6	12.7	12.8
1.	Irina Litra	10.02.2006		AG 000298 din 12.12.2012	ACCA	40 ore, Deloitte Romania	
2.	Aliona Corjan	02.12.2013		AG nr. 000008 din 21.06.2013		ACAP	Membru ACAP
3.	Alexandru Polomosnih	25.08.2014		AG 000269 din 16.06.2010	ACCA	40 ore, Deloitte Romania	Membru ACAP
4.	Lilia Colin	09.09.2019		AG 000036 din 13.01.2016	ACCA	ACAP-30 ore Deloitte Romania-35 ore	

Informații privind stagiarii în audit

Nr d/o	Numele și prenumele stagiaryului în audit	Înregistrarea în calitate de stagiary în audit	Data încetării raporturilor de muncă	Numele și prenumele auditorului îndrumător de stagiary	Instruirea profesională continuă a stagiaryului	Apartenență stagiaryului la o asociație profesională
13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
1.						
2...						

II. Activitatea entității de audit

Nr. d/o	Informații	Date prezentate
14.	Modul de asigurare a riscului de audit: 1. încheierea cu asigurătorul a unui contract de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională;	Pentru asigurarea riscului de audit s-a încheiat contract de asigurare facultativă pentru perioada 01.06.2019 - 01.06.2020 de răspundere civilă profesională cu Nautilus Indemnity (Europe) Designated Activity Company, (Nr. Politei NIED-19DTCE din 28.04.2020) – 500,000 EUR.
	2. constituirea provizioanelor în mărime de minimum 15% din venitul din vânzări în perioada de gestiune aferentă auditului.	Nu este cazul
15.	Utilizarea activității altor părți:	-
	1. activitatea altui auditor	-
	2. activitatea auditorilor interni	-
	3. activitatea unui expert al auditorului.	-
16.	Numărul total al rapoartelor auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare, inclusiv: (1 +2 +3 +4 +5 +6)	10
	1. raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale a entităților de interes public, dintre care: (1) +2) +3) +4) +5))	-
	1) entități ale căror valori mobiliare sânt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;	-
	2) bănci;	-
	3) asigurători (reasiguratori)/societăți de asigurări;	-
	4) organisme de plasament colectiv în valori mobiliare cu personalitate juridică;	-
	5) entități mari care sânt întreprinderi de stat, societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social.	-
	2. raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale a entităților mari, altele decât cele prevăzute la pct.1 subpct.5);	4
	3. raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale a entităților mijlocii;	-
	4. raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale a altor entități supuse auditului obligatoriu, conform legislației în vigoare;	3
5. raport al auditorului emis pentru auditul solicitat al situațiilor financiare individuale;	3	
6. raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare consolidate.	-	
17.	Numărul total al rapoartelor auditorului emise (1+2), inclusiv cu:	10
	1. opinie nemodificată	6

Nr. d/o	Informații	Date prezentate
	2. opinie modificată, inclusiv: (1) + 2) +3))	
	1) opinie cu rezerve	4
	2) opinie contrară	-
	3) imposibilitatea exprimării opiniei.	-
	Venitul din vânzări al perioadei de gestiune, total:	14,921,096
	inclusiv din audit, dintre care:	5,599,338
	1. la entitățile de interes public;	-
	2. la entitățile mari altele decât cele prevăzute la rubrica 16 pct.1 subpct.5);	2,896,795
	3. la entitățile mijlocii;	-
	4. la alte entități supuse auditului obligatoriu conform legislației în vigoare;	1,275,065
	5. auditul solicitat;	1,427,477
	6. auditul situațiilor financiare consolidate.	-
19.	Numărul total al Rapoartelor suplimentare adresate comitetului de audit.	-
20.	Numărul total al contractelor de audit încheiate, dintre care:	15
	- reziliate.	-
21.	Numărul rapoartelor auditorului emise, altele decât pentru auditul situațiilor financiare.	3
22.	Numărul rapoartelor de revizuire emise.	3
23.	Numărul rapoartelor de asigurare emise.	-
24.	Numărul total al rapoartelor privind serviciile conexe emise, inclusiv: (1 + 2)	5
	1. rapoarte asupra constatărilor efective (misiuni pe baza procedurilor convenite);	5
	2. rapoarte de compilare.	-
25.	Servicii prestate conform art.21 alin.(7) al Legii nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare:	-
	1. servicii fiscale, inclusiv:	-
	1) întocmirea declarațiilor fiscale;	-
	2) calcularea impozitelor și a taxelor;	-
	3) de consultanță fiscală;	-
	4) asistență în cadrul verificărilor efectuate de către autoritățile fiscale.	-
	2. servicii de consultanță care prevăd participarea la gestiunea entității auditate sau la procesul decizional al acesteia, inclusiv:	-
	1) de asistență în domeniul managementului;	-
	2) de asistență în administrare, reorganizare și lichidare.	-
	3. servicii de organizare, restabilire, ținere a contabilității și de întocmire a situațiilor financiare;	-

Nr. d/o	Informații	Date prezentate
	4. servicii de elaborare și implementare a procedurilor de control intern, de gestionare a riscurilor privind întocmirea și/sau verificarea informațiilor financiare și a sistemelor informaționale aferente;	-
	5. servicii de executare a funcției de audit intern sau a funcției cenzorului/comisiei de cenzori.	-

III. Asigurarea calității auditului

În vederea conformării cu prevederile legislației în vigoare Deloitte Moldova a desemnat un auditor responsabil pentru controlul intern al calității auditului pe auditorul Irina Litra prin ordinul nr 02 din data de 02.01.2019 și pe auditorul Lilia Colin prin ordinul nr 14A din data de 09.09.2019.

De asemenea Deloitte Moldova a aprobat „Politicele și procedurile de control al calității auditului” din data de 02.01.2019

Sistemul de Control și Calitate (SCC) include numeroase elemente, precum documentarea elementelor cheie ale proceselor și controalelor SCC și efectuarea de proceduri de testare a funcționării eficiente a SCC, inclusiv implementarea unui program complet de verificare SCC. Împreună cu alte sisteme de evaluare, Indicatorii de Calitate a Serviciilor de Audit (ICA) ajută Deloitte Moldova să dezvolte și să monitorizeze planuri de acțiune privind calitatea serviciilor de audit și să raporteze asupra evoluției acestora. ICA sunt integrați în activitățile curente ale MECA.

În plus, planificarea și desfășurarea corectă a activităților de audit, inclusiv verificarea promptă a serviciilor prestate și remediarea problemelor identificate sunt strâns legate de calitatea înaltă a activității de audit. Etapele verificării calității serviciilor de audit au rolul de a aduce uniformitate în rândul echipelor alocate misiunilor de audit în ceea ce privește managementul proiectelor, planificarea activității și accentul necesar pe alocarea personalului pe misiune, inclusiv suficiența și pregătirea resurselor alocate.

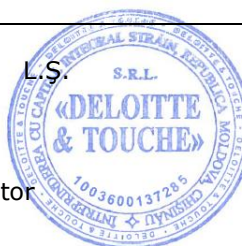
În vederea conformării cu prevederile Legii nr. 308/2017 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului Deloitte Moldova l-a desemnat pe Ploem John Jozef H. prin ordinul nr 03 din data de 02.01.2019 cu atribuții de executare a legii respective. De asemenea Deloitte Moldova a aprobat „Politicele și procedurile privind aplicarea de către entitățile de audit a măsurilor de prevenire și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, elaborate și aprobate în data de 02.01.2019.

Procedurile de evaluare a riscului aferent tranzacțiilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului se efectuează odată cu inițierea procedurilor de acceptanță a clientului. Echipa de risc evaluează gradul de risc aferent fiecărui client și în baza documentelor la care au acces analizează măsura în care clientul respectiv ar putea fi implicat în astfel de tranzacții.

La data de 31 decembrie 2019 Deloitte Moldova nu a fost obiectul unui control extern al calității auditului de către Consiliu.

„30” aprilie 2020
(data întocmirii Informației)

Irina Litra
(numele persoanei responsabile
pentru întocmirea Informației)

L.Ș.
Administrator
(funcția)

(semnătura conducătorului)

(semnătura persoanei responsabile
pentru întocmirea Informației)

„ ” _____ 20_____

L.Ș. _____

Deloitte.

Numele Deloitte se referă la organizația Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), o companie cu răspundere limitată din Marea Britanie, rețeaua globală de firme membre și persoanele juridice afiliate acestora. DTTL și firmele sale membre sunt entități juridice separate și independente. Pentru a afla mai multe despre rețeaua globală a firmelor membre, vă rugăm să accesați www.deloitte.com.

Deloitte furnizează clienților din sectorul public și privat din industrii variate servicii de audit, consultanță, servicii juridice, consultanță financiară și de managementul riscului, servicii de taxe și alte servicii adiacente. Prin intermediul rețelei sale globale de firme membre care activează în peste 150 de țări și teritorii, oferind resurse internaționale, perspective locale și servicii de cea mai înaltă calitate pentru a rezolva probleme de business complexe. Cei 245,000 de profesioniști Deloitte creează un impact vizibil în societate.